

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Narečnine in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
rskih ulicah št. 2, 1. 17

Izhaja vsak dan, izven i
nedelje in praznike o
pol 6. uri popoldne.

Stev. 47.

V Ljubljani, v sredo 26. februarija 1902.

Letnik XXX.

Razmere na Reki.

Z Reke, 24. febr.

Tržaška buna ni imela za naše mesto nobenih posebnih nasledkov, kakor bi bil morebiti kdo mislil. Okolnosti so mnogo drugačne, mesto je mnogo manjše, značaj ljudi nekoliko drugi in nemirnih elementov mnogo manj.

Vender brez vsakega štrajka tudi ni na Reki. Pred nekoliko časom imel je odpotovati neki parobrod v Brazilijo, in zadnji čas uprli so se mornarji, da ne gredo, ako se jim plače ne izboljša. Čeravno se jim je hotelo deloma vstreči, niso vendar pristali — in dobiti so morali zadnji čas druge, kar se je za sredo zgodilo. Društvo Adria bilo je pa vendar tako dobro, da je štrajkovce pozneje zopet sprejelo. Te dni so se uprli tudi tesarji na nekem angleškem parobrodu za konje. Podjetnik je naročil hitro druge s Kranjskega. Ko so došli in videli, kaj je na stvari, niso se hoteli lotiti dela in vzeti domačim drugovom kruha, kar je bilo prav pohvalno, čeravno so nekateri za to zasluženo pohvalo pozabili na uboge Slovence.

Na žalost ustanovilo se je v pretečenem letu tudi tukaj socialistično društvo in začelja širiti svoje nezdrave nazore. Tla bo našlo zadosti pripravna, ker krščanskih delavskih društev ni žalibože nič tukaj in pogoji za tako vstanovitve so prav neugodni. Ni voditelj, ni duha! Krščanski nauk po šolah je bolj toleriran, kakor podpiran. Duhovščine in cerkva je veliko premalo — cerkva toliko, kakor pred sto leti, a mesto je trikrat večje, ako ne več.

Ker so duhovni skoro vsi Hrvati, vlada neče sistemizirati katehetskikh služb, pač pa obilno nagradi, ako more dobiti kakšnega mažarskega duhovna. — Še domači, čeravno zna dobro mažarski, ne more dobiti pravega katehetskega mesta. Mažari delajo na to, da bi mogli s časom dobiti tudi v cerkvenem smislu Reko v svoje roke. Pri podučevanju kršč. nauka po mažarsko-laških šolah se mora gledati v prvi vrsti na jezik. Res prežalostne razmere so tukaj. O kakih hrvaških šoli ni ne duha ne sluha. — Obljubijo še kaj, a drže ne nič. Pravici na papirju se

samo smejejo. V Zagrebu ni srca za lastne brate; tamošnji Kitchener dela ravno tako, kakor oni pravi v Afriki; samo ta dela nekrvavo, a to še bolj boli. Razlika je tudi ta, da ima mnogo več pomagačev izmed ljudstva.

Državni zbor.

Dunaj, 25. svečans.

Državni proračun.

Zadnji sinočnji govornik vsenemški poslanec Hauck je zopet pogreval staro željo o nemškem državnem jeziku, brez katerega ne dovolijo vinarja državi. Obžaloval je tudi, da židovsko pleme kvari čisti nemški rod. To je sicer navadna fraza, a pri volitvah se ne branijo židovskih glasov in novcev.

Malo zabave.

Koncem seje proti osmi uri so nekateri nemški poslanci vprizorili malo zabave. Vsenemec Berger nujno predlaga, naj vlada brzojavno ustavi volitve v liberško trgovsko in obrtniško zbornico, ker se baje vrše nepravilnosti. Trgovinski minister baron Call takoj odgovarja, da hoče odrediti strogo preiskavo. Zato bi bila nujna razprava brez vspeha, ker zbornica nima natančnih podatkov. Poslanec Glöckner odločno ugovarja, da bi se vršile nepravilnosti, ter kliče poslancu Steinu, naj molči, češ, da ne razume te stvari. Glöckner, nemški liberalci in divjak v zbornici, govori dalje, vsenemški poslanci mu segajo v besedo.

Oglasi se tudi Wolf, ki naglaša, da se židovski liberalci tresejo za zadnjo svojo trdnjavo, in ta je liberška trgovska zbornica. Zato naj vlada ustavi volitev ter razpiše novo.

Dr. Schücker se spomni zadnjega Gregrovega govora ter obžaluje, da se v zbornici prepirajo Nemci s svojimi rojaki. Bergerjev nujni predlog kliče po policiji, ki gotovo ne more zagotoviti takih volitev, kakor jih žele Vsenemci. Posl. Stein zopet kriči na Schückerja, da naj molči, ker je baje »umazan«. Schücker odvrne: Gosp. Stein, to veste, da s Vami sploh ne govorim. Vi ste kot tujec prišli v Heb in ondi se vedli jako čudno. Tako sta se obirala

zastopnika nemškega naroda. Konečno je zbornica odklenila Bergerjev predlog.

Današnja seja

se je pričela že ob 10. uri, da bi zbornica, če mogoče, že danes dovršila glavno razpravo o proračunu. Pred sejo je bilo žrebanje za govorniška mesta v nadrobni razpravi. Pri poglavju »ces. dvor« so oglašeni nekateri Vsenemci, Klofač in Fresl.

Prvi današnji govornik antisemit dr. Weisskirchner govori najprvo proti trgovini z žitom na obroke. Poljedelsko ministerstvo ne razume in ne izvršuje svoje naloge. Vlada je razposlala tudi nov obrtni red, s katerim obrtniki ne morejo biti zadovoljni. Govornik zahteva prepoved krošnjarstva na Dunaju ter našteva razne terjatve mest do države. Vlada je že vse davčne producente preobložila z davki. Posebno hudo je zadel dunajsko mesto novi domovinski zakon. Prvi dan, ko je bil v veljavi novi zakon, je 270.000 oseb na Dunaju dobilo domovinsko pravico in lansko leto 39.100 oseb. Troški za reveže so se zvišali za 1.600.000 kron. Konečno govornik izraža željo, naj vlada sklene z Ogrri dobro, pravično nagodbo.

Znani nemški agrarec Peschka obširno našteva pritožbe in želje kmečkega prebivalstva. Peschka je sicer odločen Nemec, a tudi odločen zagovornik kmetijskih koristij. Za njim sta govorila dr. Chiari in Em. Hrubý, ki je v češkem jeziku na dolgo in široko razkladal želje in načrte čeških agrarcev. Posl. Klofač ravnokar čita dolgo razpravo o »tem in onem«. Očital je slovanski poslancem v obče, osobito pa češkim, da so preveč prijenljivi nasproti Nemcem in vladi. Mladodeški poslanci so se mu smejali, pritrdjevali so mu le ožji somišljeniki in dr. Gregor.

Zadnji današnji govornik dr. Ploj je jako spretno označil staljšče slovensko-hrvaških tovarišev nasproti vladi. Nekateri ne zaupajo, ker se njene lepe besede ne ujemajo z dejstvi.

Seja jutri.

Stara mera za mleko.

Poslanec za ljubljansko okolico Vencaj z in tovariši so danes interpelirali vlado, ali hoče poskrbeti, da se tudi glede prodaje

mleka na Kranjskem uveljavijo določbe člena V. in VI. zakona z dne 23. jul. 1871 št. 16. Osobito v ljubljanski okolici skrbe posestniki, da spravijo domače mleko v denar. Za manjše posestnike daje mleko glavni vir dohodkov. Navada pa je še vedno, da prodajalci kupujejo in prodajajo mleko le na stare bokale in ne na litre. Vsled tega producentje z dohodki od mleka niti svojih stroškov ne pokrijejo. Obrnili so se posestniki iz okolice že na dotične faktorje, da bi vpeljali tudi za mleko novo mero, a brez vspeha. Zato podpisani vprašajo vlado, ali hoče v tem oziru potrebno ukreniti.

Iz hrvaškega sabora.

Iz Zagreba, 23. febr.

Verifikacija volitve dr. Bresztyenszkega.

V četrtek 20. februarija se je sprejela najpreje postava o komasaciji zemljišč tudi v specialnej razpravi, potem pa je prišla na vrsto potrditev volitve dr. Bresztyenszkega. Znano je čitateljem že iz mojega zadnjega poročila, da je verifikacijski odbor predložil, da se odobri volitev omenjenega poslanca vključno vloženemu ugovoru, a da se pri tej priložnosti predloži saboru tudi takozvani kenzelparagraf. O tej volitvi je govoril poslanec dr. Josipović, župan turopoljski, ter silno napadal duhovne tega volivnega kotara, češ da so pri agitaciji za dr. Bresztyenszkega zlorabili cerkev in vero. Govoril je ta poslanec mnogo, toda konkretnega ni nič povedal, nego je prodajal le govorice, kakor to znajo liberalci povsodi. Ko jih pa vprašaj, kdo je tako delal in kje se je tako godilo, ti ne vedo nič gotovega povedati, in če tožijo v svojej predrznosti, izgube tudi pravdo, kar je nekaj čisto naravnega. Tako je bilo tudi z dogodki pri tej volitvi. Na te napade je odgovoril sam dr. Bresztyenszky, ter dokazal s fakti in z uradnimi odloki, da se je godilo ravno nasprotno. Povedal je, kako so politične oblasti preganjale duhovne le radi tega, ker so čisto po postavi delali za njega med narodom. Tako daleč je segla moč kotarskega predsednika, da je prepovedal voliti duhovne v volivne odbore, a na dan volitve jih ni pustil na volišče, nego jih

LISTEK.

[1] Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

I.

V bogati družini južno-zahodne Rusije se je v tihi noči rodil deček.

Mlada mati je ležala v globoki omotici. Ko se je pa v sobi oglašil prvi, slaboten in žalosten krik novorojenčkov, se je začela mati z zaprtimi očmi premetavati po svoji postelji. Njene ustnice so nekaj šepetale, na bledem licu mehkih, skoraj otroških potez se je pa pojavil izraz hude bolečine, kakor pri razvajanem otroku, kadar ga zadene nenavadno gorje.

Babica je svoje uho nagnila k njenim ustnicam, ki so nekaj šepetale.

»Zakaj . . . zakaj je?« je vprašala holicnica komaj slišno.

Babica ni razumela vprašanja.

Deček je zopet zakričal. Na licu otročnice se je pokazal izraz hudega trpljenja, iz zaprtih oči pa ji je kanila debela solza.

»Zakaj, zakaj?« — so šepetale kakor prej njene ustnice.

Zdaj je babica razumela vprašanje in mirno odvrnila:

»Vi menda vprašate, zakaj deček plaka? To je vselej tako . . . pomirite se!«

Toda mati se ni mogla pomiriti. Pri vsakem novem krik novorojenčkovem se je zdramila in ponavljala z bridko nestrpnostjo:

»Zakaj je . . . tako . . . tako strašno?«

Babica ni našla v krik dečkovem nič nenavadnega, in videč, da govori mati skoraj v nezavedi in morebiti samo blede, jo je pustila in šla k otroku.

Mlada mati je obmolnila in samo od časa do časa so ji težke make, ki se na zunanje niso mogle pokazati v premikanju ali v besedah, izvabljale debele solze iz oči. Solze so ji lezle skozi goste črne trepalnice in se tiho točile po marmornato bledih licih.

Morebiti je materino srce slutilo, da je ob enem z novorojenim detetom prišlo na svet temno, neozdravljivo gorje, ki je priplulo nad njegovo zibel, da bi spremljevalo njegovo življenje do črnega groba.

Sicer je pa mogoče, da se ji je samo

blelo. Pa naj že bo tako ali tako, deček je bil rojen slep.

II.

Sprva ni tega nihče opazil. Deček je gledal z istim motnim in nedoločnim pogledom, kakor gledajo nekaj časa vsi novorojenčki. Dan je potekal za dnevom; življenje novega človeka so že šteli na tedne. Njegove oči so se zjasnile, iz njih je izginila modra mrena, zenica se je razločila. Vendar dete ni obračalo glave proti svetlobnim žarkom, ki so se izlivali v sobo ob enem z veselimi ščebetanjem ptic in s šuštenjem zelenih bukev, ki so se lahno zibale prav pod okni v gosto zaraščenem vrtu.

Ozdravela mati je prva s strahom zapazila čudni izraz dečkovega lica, ki je vedno ostalo mirno in nekako neotroško resno.

Mlada žena je gledala ljudi, kakor preplašena glica in jih vpraševala:

»Povejte mi, zakaj je tak?«

»Kakšen?« so odvrčale sosede ravno-dušno. »Saj se v ničemer ne loči od drugih otrok v taki starosti.«

»Poglejte, kako čudno nečesa išče z rokami . . .«

»Dete še ne zna gibanja rok prilagoditi svetlobnim vtiskom, ki vplivajo na oko«, je odvrnil zdravnik.

»Zakaj pa gleda vedno v isto stran? . . . On . . . on je slep!« izvila se je nenkrat strašna slutnja materinim prsom, in nihče je ni mogel utolažiti.

Zdravnik je vzel dečka na roke in ga naglo obrnil proti svetlobi ter mu pogledal v oči. Zdravnik se je malo vznemiril, izpregovoril je nekoliko praznih besed in je odšel obetajoč, da se povrne v dveh dneh.

Mati je plakala in žalovala, kakor obstreljena ptica; pritiskala je dečka na svoje prsi, a med tem so gledale dečkove oči z vedno istim nedoločnim, mrzlim pogledom. Zdravnik se je čez dva dni res vrnil in prinesel s seboj oftalmoskop. Prižgal je luč, približeval in oddaljeval jo je od otrokovega očesa in pogledaval vanje; naposled je rekel v zadregi:

»Jako mi je žal, gospa, niste se motili . . . Deček je res slep in celo neozdravljiv . . .«

Mati je to poslušala z mirno žalostjo.

»Vedela sem že davno«, je rekla tiho:

(Dalje prih.)

je segnal ven, kakor svoje sluga. Če so pa duhovni kaj zagrešili s tem, da so zlorabili cerkev pri agitaciji, naj se izroče cerkveni oblasti, in če se dokaže, da je kaj resnice na tem, poslanec precej odstopi. Sicer pa naj bode uverjen vsakdo, da bi bili že vsi duhovni v omenjenem kotaru zaprti, ko bi bili kaj takega storili, kar jim poslanec dr. Josipović oponaša.

Ta govor je silno deloval; večina je bila prepadena, ko je slišala, kaj vse počno oblasti po kotarih prigodom volitev, kar se je zdaj vse natanko zvedelo. To je prava sramota za današnji zistem na Hrvaškem. To odkrito nasilje je provzročilo, da je večina odobrila volitev in da je kar iznenada odstopila od zahteve predloženega kancelarpara, proti kateremu je govoril celo član večine poslanec dr. Tomašić. Nenavaden prizor je bil to v sabornici, ko se je član večine izjavil proti predlogu verifikacijskega odbora, katerega člani so komaj čakali, da se zada opoziciji nova zaučnica. Večina pač zna, da je nevarno metati kamenje v steklene hiše; saj ni to, kar se oponaša opoziciji, nič proti onim zlorabam, ki so jih izveli politični činovniki proti opoziciji. Tudi tukaj velja: vsaka sila do vremena.

A večina je kar osupnila, ko se je tudi ban izjavil proti takej postavi, češ, da se morejo vse zlorabe tudi s sedanji postavi odstraniti. Pač res, ko bi se to hotelo tudi zares storiti. Kancelarpara tedaj še ne bo na Hrvaškem, samo da so pol. uradi slobodnejši.

Petindvajsetletnica papeževanja Leona XIII.

Iz Rima dobaja oficijelno poročilo, da bodo malone vse države po svojih zastopnikih čestitale papežu k njegovi 25 letnici. Pruska, bavarska, saška in belgijska vlada bodo poslale v Rim posebne odposlance. Pri Vatikanu akreditirani poslaniki Avstro-Ogrske, Francije, Portugala in Španije bodo tem povodom imenovani izrednimi poslaniki ter bodo izročili papežu lastnoročna pisma svojih vladarjev. Tudi ruska vlada izroči na primeren način papežu carjevo lastnoročno pismo. Govori se, da bo to častno nalogo prevzel ministerski predsednik. Le o Angliji in Italiji dosedaj še ni znano, če in na kak način bota čestitali poglavarju katoliške cerkve. Dokaj gotovo je, da nobena teh dveh vlad ne imenuje posebne komisije, vendar je pa prej pričakovati čestitke od protestanske Anglije nego od katoliške Italije.

Barzilai o dogodkih v Trstu.

Javili smo že, da je italijanski poslanec žid Barzilai povodom velikih nemirov v Trstu sklical shod v Rimu, na katerem je obširno govoril o razmerah v Trstu. Govornik je rekel mej drugim, da stavka v Trstu ni izvirala iz gospodarskega boja, marveč je bila le izraz političnih strasti in stremljenj, ki se že dalj časa pojavljajo v Trstu. Z anarhijo baje ta stavka ni v nikaki zvezi. Vse je provzročila le nezadovoljnost italijanskega prebivalstva, katero avstrijska vlada povsod prezira (!) in mu ne da niti vseučilišča. Italijanska vest se je zbudila in uprla. Potem je govornik ostro prijemal avstrijsko vlado radi izjemnega stanja ter izjavil, da bo italijanski element v Trstu premagal vse nasilje. K sklepu je pozival zborovalce, naj z vsemi silami delajo na to, da bodo Tržčani kmalu deležni skupne domovine. — Po tem govoru je bila sprejeta resolucija, v kateri se protestira proti nastopu avstrijske vlade ter izraža želja, »da se čim preje osvobode njih bratje tuje vlade in dobi Italija zopet nazaj svoje otroke in naravne (!) meje«. — No, »otroke« naj le imajo, »naravne« meje bo pa že znala braniti avstrijska slovanska odločnost.

Kako Poljaki bojkotirajo Nemce?

Neki prusaški trgovec in industrijec prijazen list se norčuje iz bojkotiranja Poljakov v Prusiji in na Ruskem, češ, da morajo vključ vsemu pritisku od strani svojih voditeljev kupovati edino le nemško blago. To svojo trditev dokazuje list s tem, da poljski oziroma ruski trgovci ne morejo dobiti blaga slovanskega izvora, ker ga baje ni in ker so radi prevelikega zadolženja odvisni od nemških veletržcev in industrijcev. V to svrhu se, koder je to mogoče, odstra-

njačo nemške varstvene znamke, blago pa, pri katerem ni to mogoče izvršiti, se ohranja za poznejšo dobo. Poslednja trditev glede zadolženja je morda deloma resnična, povsem neosnovano pa je, kar se piše v nemških listih o pomanjkanju blaga nemškega izvora, ker potem bi bil cel svet navezan samo na Nemčijo. Tako poročilo je pač najboljši dokaz, da Nemci že več ne morejo mirno prenašati odločnega nastopanja Poljakov.

Prvi nastop princa Maksa v javnosti.

V St. Ludviku na Alzaškem je minolo nedeljo govoril na zborovanju katolikov katoliški duhovnik princ Maks, brat nadvojvodinje Marije Jožefe. Govoril je o dolžnostih katoliškega zakonskega moža v 20. stoletju, priporočal neomajno zaupanje v svetost katoliškega zakona, ter pozival navzoče, naj se ne sramujejo svojega katoliškega prepričanja tudi v javnosti pokazati. K sklepu je pozival katoliško časopisje, naj vztraja odločno na braniku za katoliško sveto stvar. — Ta najnovejši nastop člana vladarske hiše je židovskemu liberalnemu časopisju kar zaprl sapo.

Dveletna vojaška služba v Franciji.

V francoskem parlamentu se vrši te dni razprava o uvedbi dveletne vojaške službe. Vlada v svoji predlogi samo dovoljuje, da se zmanjša službena doba od treh na dve leti, nikakor se pa ne more strinjati z nasveti poslancev, naj se dovolijo še druge olajšave, ker bi se itak zmanjšalo število vojaštva za 210.000 mož. Ministerski predsednik Waldeck-Rousseau je izjavil, da vlada rada ustreže zahtevam ljudskih zastopnikov, a imeti mora pred vsem pred očmi skrb za narodno obrambo. — Po daljši razpravi, v katero so posegli posl. La Herisse, Gonzy in Lasies, se je sprejel s 553 proti 2 glasovoma naslednji predlog: Zbornica jemlje na znanje vladno izjavo, se izraža za načelo dveletne prezentne službe, ob enem pa za istodobno odpravo vseh vojaških olajšav ter za reaktiviranje po pretekli službeni dobi — da se zagotovi narodna obramba.

Iz brzojavk.

Škof v s k e k o n f e r e n c e se prično na Dunaju dne 4. marca. — Iz Belgije se poroča, da je odsek zbornice sprejel načrt zakona proti nemoralnim spisom in izjavam. — Dveletno voj. službo je francoska zbornica v principu pripoznala. — Stavka železničarjev v Italiji. Organizacija vojaštva za železniško službo se vrši v redu in vlada se nadeja, da tako prepreči vseh grozečo stavko železničarjev. — Angleški kralj obišče na svojem potovanju v Cannes Pariz, kjer se bo mudil 48 ur in obiskal Loubeta. — Razmere med Srbijo in Črnogorom so se znatno poboljšale. Knez Nikolaj je podelil srbskemu ministru Vukoviću, ki se je te dni mudil na Cetinju, veliki križ reda sv. Jave. — Rumunski prestolonaslednik Ferdinand obišče po leti ruskega carja v Livadiji. — Zaroka. Nek beligradski list zabeleži vest, da se bode brat kraljice Drage, poročnik Lunjevica, zaročil s črnogorsko princezino. — Konji za Južno Afriko. Iz Reke je odplul parnik »Monteagle« z 800 konji za Angleže v Južni Afriki. — Iz Kijeva se poroča, da je glavni gubernator Dragomirov izdal strogo naredbo, da se prebivalstvo ne sme zbirati po ulicah. — Proračun in dvor. Pri specialni razpravi o avstrijskem proračunu bode letos pri postavki »dvor« velika debata. Govorili bodo razni vsenemški poslanci in tudi Klofač in Fressl. — Boj na črnogorsko-turški meji. Iz Cetinja se brzojavlja, da so na črnogorsko-turški meji Albanci napadli turske čete, ker jim Turki niso izročili morilcev Mollah Zekke. V boju, ki se še nadaljuje, je bilo doslej ubitih in ranjenih 64 mož. — Prostožidarji na delu. V Bruslju se v kratkem snidejo zastopniki frimasonskih lož, da ukrenejo združeno protiakcijo proti vladi v zadevi volivne reforme. Nekaterim poslancem se v pismih preti s smrtjo. — »Morsko oko«. »Czas« ve poročati, da je razsojevalec o tem prepornem vprašanju že imenovan v osebi predsednika dež. sodišča Winklerja v Lausnne.

Izpred sodišča.

Izd pravde g župana Modica je »Narodovec« strahovito poparil. Po vsej gonji, ki so jo bili v zadnjem času uprizarili zoper gospoda župana Modica, so za trdno pričakovali, da bo gospod župan obsojen in da se mu vsled tega izpodmakne županski stolec. V tem smislu je »Narodec« že dolgo časa sem o Modičevi pravdi pisaril. Kakor smo že v ponedeljek poročali, pa je bil na sobotni razpravi gospod župan v veliko iznenadenje ljubljanskih in rakovskih liberalcev popolnoma oproščen. Ta nepričakovana oprostitev je »Narodu« dejanski kar sapo zaprla, kajti že sobotni »Narodec« je obljubil obširno poročilo o celi razpravi, toda vključ temu, da so v »Narodovem« uredništvu imeli celo nedeljo čas, pripraviti dotično poročilo za ponedeljkovo številko »Naroda«, vendar se v ponedeljskem poročilu niso mogli pospeti do poguma, da bi svoji verni »inteligenci« povedali izid sobotne razprave. Še le včeraj so prišli z razsodbo na dan, a ne z vso in na način, ki kaže, da so pri obravnavi dobili občutno naduho.

Značilno je tudi, da je »Narodec« svojim vernim zatajil dejstvo, da je Slabeta, ki je nastopal kot glavna priča zoper župana Modica, zagovarjal dr. Tavčar. Ali je bilo »Narodovec« poročevalca sram to povedati? Še bolj značilno pa je to, da »Narodovec« poročilo županu Modicu očita, da je bil že prej kaznovan, zamlčuje pa, da sta bila na obtožni klopi s sedeča dr. Tavčarjeva klijenta Slabe in Krma v nar že radi raznih prestopkov, sosebno pa že radi tatvine predkaznovana, dočim je bil gospod Modic sicer res poprej že enkrat kaznovan, toda samo enkrat radi žaljenja časti in enkrat pa zaradi tega, ker je — svojega konja brez varstva pustil na cesti stati. Obsodbo dr. Tavčarjevih klijentov, ki so dobili par mesecev ječe, je »Narodec« — zamlčal. Seveda teh — »nedostatkov« poročanja »Narodovcem« ne more zameriti tisti, ki ve, kako sladke nade so se jim s sobotno razpravo porušile v prazen nič.

Nemiri na Španskem.

Iz Madrida se poroča: V senatu je predčital vojni minister general Weyler brzojavko iz Barcelone s sporočilom, da se tam dela v vseh tovarnah izvzemši metalurgične tovarne. Razun tega je prijavil vojni minister, da se je v Murcia, Cartagena, Valencia, Reus, Taragona, Fortosa in Castellon vpostavil mir. V Sevilli so bile gručice razpršene. Senat je izjavil svoje zadovoljstvo na teh vesteh.

Pariški »Journal« poroča iz Barcelone: Mir se počasi vrača. Med nemiri je bilo 100 oseb ubitih, 300 ranjenih in 500 aretiranih. Generalna stavka še ni končana in tudi anarhisti še vedno rujejo. Anarhisti so nemire porabili v to, da so mnogo neljubih jim oseb spravili s sveta. Mnogo oseb je bilo na cesti zaklanih. Na prvi dan nemirov je vojaštvo oddalo 800 strelcev. Znani laški anarhist Claria je ustrelil nekega častnika, ki je korakal na čelu čet. Claria je bil takoj zaprt in nekaj ur pozneje justificiran.

V Cartageni so se predvčerajšnjim stavkujoči bili z vojaštvom, ki jih je kočno razgnalo. Tramvajski promet je v Cartageni ustavljen in pričela se je ondi generalna stavka. Vsi delavci razven mizarjev stavkajo, da tako dokažejo stavkujočim v Barceloni svojo vzajemnost.

Poskus generalno stavko raztegniti tudi na Madrid, se je izjalovil. V Madridu vlada mir. Po mestu krožijo patrolje konjenikov.

V Malaga so pričeli stavkati peki. V Taragoni se dela po vseh delavnicah. V Valenciji so izpustili že večino aretirancev.

Včeraj je v Cartageni prišlo do boja med stavkujočimi in nestavkujočimi delavci v arsenalu. Tramvaj v Cartageni ne vozi. Policija je razpršila demonstrante in napravila zopet mir.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. februarija.

Papežev jubilej. Pismo Leona XIII. premilostnemu gospodu knezoškofu ljubljanskemu dr. Antonu Bon. Jegliču. Kakor smo že sporočili, je poslal premil. gospod knezoškof v svojem imenu in v imenu vse škofije čestitko sv. očetu ob pričeti petindvajsetletnici njegove slavne vlade. Sv. oče se je zahvalil na čestitko v pismu, podpisanim z lastnoročnim in krepkim podpisom in datiranim z dnem pričete slavnosti, to je 20. febr. V tem pismu izraža sv. oče veselje nad gorečo delavnostjo presvetlega knezoškofa v prid sv. cerkvi in ga vspodbuja k nadaljnjemu navdušenemu delovanju ter podeljuje presvetlemu in njegovi škofiji apostolski blagoslov. — Papežev jubilej

proslavljajo slovesno grškokatoliški Malorusi. Razna društva prirejajo slavnostna predavanja. Posebno lepo je, da tudi ljudsko in srednje šolstvo, in sicer učitelji in učenci proslavljajo skupno papežev jubilej. Tako je n. pr. o. k. državna gimnazija v Dorobiciu slovesno praznovala jubilej s cerkveno slovesnostjo. Tako delajo unijati, med tem, ko »Slov. Narod« piše članke proti »ultramontancu« in »klerikalcu« Leonu XIII.!

Zlata poroka nadvojvode Rainerja. Na čestitke, izražene Njiju c. in kr. Visokostima presvetlemu gospodu nadvojvodi Rainerju in presvetli gospi nadvojvodinji Mariji povodom Njiju zlate poroke, je došla kranjskemu deželnemu odboru od Nj. ekselence gospoda najvišjega dvornika Maksimilijana grofa Orsinija in Rosenberga nastopna brzojavka: »Njiju c. in kr. Visokosti presvetli gospod nadvojvoda in presvetla gospa nadvojvodinja Rainer sta mi naročila, izreči najtoplejše Svojo zahvalo za prijazne čestitke.«

Nemški nacionalci o slovanskem časnikarskem sestanku. »Grazer Tagblatt« se piše iz Ljubljane, da se je sestanek slovanskih časnikarjev preložil na binkošne praznike, ker se je oglasilo baje premalo udeležnikov, in da so se med zastopniki raznih narodnosti pojavila taka nasprotstva, da ima radi tega pripravljalni odbor velike skrbi. To poročilo »Grazer Tagblatt« je navadna izmišljotina nemškonacionalnih možganov. Sestanek se je preležal na binkošti, ker je navadno o Veliki noči v Ljubljani in na Gorenjskem še jako mrzlo in nestalno vreme. Zvedeli smo, da se vabila še niso niti razposlala, torej je popolnoma neresnična vest »Grazer Tagblatt«, da se je oglasilo premalo udeležnikov. Da bode sestanek slovanskih časnikarjev v Ljubljani sijajen in da se ne bodo nade vsenemcev uresničile, za to bo že skrbel pripravljalni odbor.

Duhovniške vesti s Koroškega.

Povodom papeževe 25letnice je knezoškof krški dr. Jožef Kahn imenoval častnimi konzistorijalnimi svetniki č. gg.: bogoslovnega profesorja P. Alojzija Cigoja O. S. B., dekana velikokofškega Janeza Wieserja, dekana v Starem Trgu Janeza Lampesbergerja, dalje je imenoval za knezoškofijske duhovne svetnike č. gg.: gimnazijskega ravnatelja v Št. Pavlu P. Emilijana Hriberniga, župnike Sebastijana Bachmaierja, Andreja Einspielerja, Štefana Krainerja, Jurija Trauna, Simona Tschneiderja in Julija Ruppnerja. — Dekanom in knezoškofijskim duhovnim svetnikom v Št. Mohorju je imenovan č. g. I. Držanič.

Promocija. V petek dne 28. t. mes. bode na dunajski univerzi promoviran gospod Josip Srebrnič, doma iz Solkana, suplent na goriški gimnaziji, doktorjem modroslovja. Častitamo!

Osebnosti. Prvi dragoman avstrijsko-ogrškega poslanštva v Carigradu legacijski svetnik g. Rudolf Pogačar je imenovan sekijskim svetnikom v zunanjem ministerstvu in je odpoklican na Dunaj. — Profesor gosp. Jožef Sturm je imenovan članom umetniškega sveta v ministerstvu. — Absolventinja strokovne šole za umetno vezenje na Dunaju gđ. Martina Lindtner je imenovana za pomožno učiteljico na tukajšnji strokovni šoli.

Odlikovanje. Središki rojak gospod Leopold Fridrich, ki je bil tajnik pri bosansko hercegovinskem generalnem komisariatu na pariški svetovni razstavi, je dobil francoski red »Officier d'academie«.

Zaročil se je gimnazijski profesor g. Josip Bučar z gospodično Niko Frischoveo, nečakinjo trgovca in posestnika v Ljubljani.

Nov zdravnik v Ljubljani. Gospod dr. Oražem je te dni izstopil iz službe v deželni bolnici in se bo kot zdravnik stalno nastanil v Ljubljani. Kakor čujemo, se gospod dr. Oražem poroči v kratkem z gospo vdovo Deakovo roj. Auer.

Smrtna kosa. V Renčah so pokopali gospoda Ivana Pahorja, veleposestnika, ki je izdihnil v soboto 22. t. m. v 76. letu svoje starosti. — V nedeljo popoldne so pokopali v Gorici g. Hil. Plahuta, veleposestnika v ulici Leoni.

Slovensko gledališče. Jutri igrajo na slovenskem odru prvič izvirno dr. Fr. Detelovo veseligr v treh dejanjih »Udenjak«. Zanimanje za to premijero je splošno.

Predpisi glede novih zgradb. Deželni odbor kranjski je razposlal te dni okrožnico na županstva glede novih zgradb ob javnih cestah. Določa se, da mora vsaka zgradba ali ograja biti oddaljena vsaj dva metra od cestnega jarka. Župan mora, predno da stavbeno dovoljenje, povabiti na ogled na lice mesta deželni odbor, če se gradi ob deželni cesti, ali pa okrajni cestni odbor, če se gre za okrajno cesto. Še le po došlem dovoljenju od strani deželnega odbora, cestnega odbora in okrajnega glavarstva se sme izdati stavbeno dovoljenje. V dvomljivih slučajih se mora županstvo pred sklicanjem komisije obrniti na deželni odbor.

Kaj je »katoliški derviš« opeharil. »Slovenski Narod« dne 20. t. m. trdi v dnevnih vesteh, da je neki kranjski, dobro znani bojeviti katoliški derviš opeharil ali bo opeharil cerkveno premoženje za celih 400 kron. Dotični »derviš« nam pa poroča, da niti cerkvenega premoženja niti prostovoljnih darov faranov ni uporabil za napravo menze pri velikem altarju, ker je vse iz privatnega premoženja plačal. Ako mu ljublj. kamnosek ali njegov zastopnik nasprotno dokazeta, je pripravljen zopet iz lastnega žepa postaviti dve stranski kameniti menzi, za kateri se je že pogajal s strokovnjaki in ima že načrte. Obema tema gospodoma so tudi cerkveni računi na pregled; kje jih lahko pregledata, sama vesta. Dotičnemu gospodu kamnoseku je pa pobotnica, za katero ga ni nihče prosil, ravnotam na razpolago, kamor jo je oddal, zatoj je vidno, da se ni cerkvenim računom priložila, akoravno so se ti uže dvakrat med tem časom predložili in odobrili. Sapienti sat!

Kako naprednjaki na Goriškem vodijo učitelje za nos. Ubogi učitelji! Kako so jih imeli za norca! Dokler so jih potrebovali pri volivni agitaciji, so jim obljubovali zastopstvo v dež. zboru ter res tudi proglasili učitelja Vrtovca kandidatom v tolminskih kmečkih občinah. Lahkoverno učiteljstvo je obljubam verovalo ter se spustilo v hrupno, ljutopolitično borbo. Toda ves trud je bil zastonj. Po izidu prvotnih volitev je bilo gotovo, da Vrtovec ne bo voljen v kmečkih občinah na Tolminskem. Učitelji so torej zahtevali, da se njih zastopnik voli v slov. trgih. Tudi to se je učiteljstvu obljubilo. Ko se je pa bližala volitev, se je moral umakniti Vrhovec dr. Tumi — in učiteljstvo je ostalo brez zastopnika v deželnem zboru. Ker ni potrdil deželni zbor vseh volitev, vršile se bodo prihodnji mesec dopolnilne volitve na Krasu in na Tolminskem. Vsakdo je pričakoval, da se Tumova stranka spomni vsaj pri tej priliki svoje obljube ter postavi na Krasu ali na Tolminskem učitelja za kandidata. Toda »prijatelji« našega učiteljstva so pozabili, da dela obljuba dolg, pozabili so na učitelja Vrtovca ter objavili za Tolminsko kandidato veleposestnika Osk. Gabrščka, za Kras pa advokata dr. Treota. Ako učitelji še zdaj ne sprevidijo, da jih je pri zadnjih deželnozbornih volitvah znana gospoda le zlorabljala in za nos vodila, potem jih moramo odkritosrčno pomilovati.

Žensko bolnico zgrade v Novem mestu. Prostor za ta zavod so kupili na takozvanem kapiteljskem marofu. Oskrba za voda se poveri redovnicam.

Obravnava proti oliganu Gašparju Heldu se bo vršila dne 5., 6., 7. in 8. marca pred novomeškimi porotniki. Tožen je umora, javnega nasilstva in več drugih hudodelstev. Gašpar Held je tovariš l. 1900 radi umora obojenega Simona Helda.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 h je priznala deželna vlada Jožetu Možini iz Topolca, Mateju Dolinarju iz Lazov, Fr. Lavtarju v Trzinu in Franc Resniku v Šmartnem pri Litiji, ker so rešili iz vode oziroma ognja nekatere osebe.

Afera gospe Borštnikove v Zagrebu menda ne bo imela posebnih posledic za intendanta Hreljanovića. Med dram-

skim osebjem zagrebskega gledališča se nahajajo podpisani za vlogo na vlado, naj bi Hreljanović še ostal intendant.

Vinarski shod. Za jutri naznanjeni vinarski shod, se ne bo vršil v Mestni dvorani (na rotovžu), marveč v »Mestnem domu« na cesarja Josipa trgu.

Zmrznil. V Crni pri Kamniku je zaspal v snegu dne 19. t. m. pijanček Luka Kuhar, spodnji Krivec, ko je šel iz Kamnika domov po noči. Drugi dan so ga našli vsega trdega in malo živega. Umrl je kmalu na to.

Štajarske novice. V Ameriko so se začeli izseljevati vedno bolj iz gornjegrajskega okraja. — Živinski kužne bolezni. V Lučah v Gor. Savinjski dolini razsajajo garje; v Litomeru v ptujskem okraju pa pasja steklina. — Za nemško šolo se potegujejo v Kapelah pri Brežicah. Bog jim daj pamet. — Za zdravnika k Sv. Trojici v Slov. gor. pride baje dr. Zirngast, sin znanega nemškutarskega učitelja v Vitanju.

Redka poroka. Pri Sv. Urbanu pri Ptujju se je poročil 80letni prevžitkar s 76 letno dvakratno vdovo. Ženin je pokopal pred nekaterimi meseci še le svojo prvo ženo, s katero bi bil sedaj obhajal zlato poroko.

Položaj v Trstu. Listi poročajo, da bode izjemno stanje v Trstu trajalo do srede meseca maja. V Montovunu je bil ukraden zaboj z 10 kg dinamita. Policija nima o storilcih nobenega sledu. Nemškim listom se poroča, da se »Belgijci« v Trstu prav dobro počutijo in da bi radi, da bi bila njihova garnizija prestavljena v Trst. Govori se o možnosti, da se jim ta želja izpolni, da pa potem pojde polk št. 97. iz Trsta. Naglo sodišče je doslej vse slučaje oddalo navadnim sodiščem tako, da nihče ni bil sojen pred naglo sodbo.

Most čez Sočo. Stari podjetnik Haas, ki je prevzel gradnjo tega mostu, je popolnoma opustil delo. Tržaško namestništvo razpisuje novo dražbo za prevzetje tega dela. Ta dražba se bode vršila pri stavbenem oddelku namestništva dne 11. marca t. l. ob 11. uri dopoldne. Potreba je položiti poleg ponudbe tudi pobotnico, s katero se dokaže, da se je vplačalo pri deželni blagajni v Trstu 10.000 kron varščine.

Upravna Soča. Čuje, da je načrt za uravnavo Soče, in sicer od njenega izliva pa do Gorice, že dovršen ter da se kmalu prične z delom. Istotako čujemo, da se prično v kratkem času študije za izdelovanje načrtov za uravnavo Soče od Gorice proti izviru.

Ljubljanske novice. Zazidanje Sodnih ulic. Ob novih Sodnih ulicah prično pomladi z zgradbo štirih hiš in sicer zgrade trinadstropni poslopji bratje Pogačnik in g. Franc Čuden, dvanadstropni poslopji pa župan Hribar in »Narodna tiskarna«. — Kanal udri se je v Gradišcu. — Pokopali so umrlega dijaka Avg. Fajdigo. — Zgubil je črkostavec K. N. denarnico z dvema desetakoma. — V novem deželnem dvorcu so dogotovljena slikarska dela. — Podraženje mleka v Ljubljani. Doslej se je mleko v Ljubljani prodajalo v starih »firtelnih«. Sedaj se bo, kakor se govori, prodajalo v litrih in bo treba mlekaricam plačevati na mitnicah od mleka užitnino. Čujemo, da hočejo na ta način pomnožiti mestne dohodke. Mlekarice seveda tega ne bodo same plačevale, ampak bodo podražile mleko na račun konsumentov. — Prešiče kupoval. Posestnica Ahlin na Karlovski cesti ima dva tolsta prešička. Oglasil se je pri njej postopač Krmavner z Brezovice ter ji dejal, da je posestnik in da naj mu prodaja enega prešiča. Pravil ji je, da bo prešiča takoj kupil, ko mu ga Ahlinka še malo zredi, da se pa ne skesa, zahteval je, naj mu Ahlinka da 10 K »are«. Krmavner je res dobil »aro«, po prešiča pa ga seve ni bilo. Ahlinka se je šla pritožiti na policijo, ki je Krmavnarja aretirala. — Elektriška železnica je danes dopoldne na Dolenjski cesti nekaj časa vlekla za seboj Ahlinkine konje, ki so se splašili.

Z Reke, 24. februarja, Tukaj pri-

selico s plesom in hoče pozvati mej drugim prvo politično osebo v mestu. A valjda ne bodo našli odziva, ako ne bodo kakšni obzirni nadvladali prepričanja. — Ob času, ko je bila tukaj mornarica, govorilo se je, da bi znale biti po našem Primorju velike vojaške vaje na kopnem in na morju, ter da bode navzočen tudi vladar. Ako ne bodo tržaške homatiije tega preprečile?

Detomorilka. V Mariboru je umorila svoje novorojeno dete deklica Marija Bamberger in ga skrila v nekem zaboju v klet.

Nesreče med ameriškimi Slovenci. Zmrznil je v Toweru Slovenec Jurij Redkovič. Bil je v Soudanu na obisku pri svojem svaku, odkoder se je vrnil popolnoma trezen. Zjutraj ga je našel mrtvega na cesti njegov tovariš, ki je prišel tam mimo. Redkovič je bil star 30 let in zapuščal ženo in otroke v stari domovini ter eno sestro v Soudan, Minn. — Zgubil se je v Chicagi petinsedemdesetletni Jožef Tomec, sorodnik dr. Tomeca, doma iz Dobljača na Dolenjskem. Stari mož je bil že skoro popolnoma hrom, deloma slep in gluhi. Bati se je, da se je stari mož kje ponesrečil.

Ameriški milijonar Carnegie — Slovencem Ameriški milijonar Carnegie je daroval slovenski cerkvi sv. Matere Božje v Pittsburgu krasne orglje.

Sleparije pri rudosledbi. Nedavno smo poročali, da je dobil dunajski trgovec H. Blitz v cellem okrožju celjskega rudarskega urada dovoljenje za rudosledbo. Blitz pa je počenjal pri tem velike sleparije. Vsako dovoljenje je namreč takoj prodal ljudem, ki so bili sicer brez denarja in brez kredita. Z njihovimi pismenimi akcepti pa si je znal dobiti vendar denar drugje. Sedaj so se sleparije razkrile, a Blitz je oblasti ušel najbrže na Nemško.

Razstava krav v Krminu. V petek bo v Krminu po prizadevanju kmet. društva razstava krav, iz katerih se izberejo tiste, ki so godne, da jih dajo oplemeniti po bikih simental-friburške pasme. Krave morajo biti belorudeče dlake, stare ne čez deset let in ne pod 18 mesecev. Razpisanih je devet premij po 20, 10 in 5 kron ter šest diplomov.

Spörr godba v Gradcu. Obč. svet graški je odklonil nadaljnjo podporo tej godbi in bo skušal sestaviti godbo za promenadne koncerte.

Novo šolsko poslopje zgrade prihodnjo spomlad v Bukovici, okraj škofje-loški.

Važno za eksportne tvrdke. Interesentje, ki imajo v Perziji kupčijske zveze, ali v take stopiti nameravajo, dobe o novotvorjeni eksportni poti čez Kreto (Quetta) v Perzijo, kakor tudi o tamošnjih tržnih razmerah, eksportnih in importnih predmetih, ter o voznih in potovalnih razmerah pojasnila v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Najnovejšo od raznih strani. V Turinu vlada zopet mir. Delavci zopet delajo. — Sin bivšega ministra Potockega se je ponesrečil na lovu. Vdova pok. ministra Alfreda grofa Potockega je dobila včeraj brzojavko, katera jej naznanja, da je princ Matej Radziwil na lovu po nesreči obstrelil Josipa grofa Potockega ter ga nevarno ranil. Grofa Potockega bodo morali operirati. Njegovo stanje je zelo nevarno. — Senzacionalen samomor. V bosanski Dubici provzroča samomor sodnega pristava Gumplovica veliko zgledovanje. Samomorilec je zapustil pismo do ministra Kallaya, v katerem navaja kakor razlog samomoru šikaniranje, kateremu je bil izpostavljen v svojem službovanju. Prebivalstvo Dubice se je obrnilo do ministra Kallaya, naj izvede preiskavo, a govori se, da se bo o tem samomoru govorilo tudi v delegacijah. — Umorjeni pismonoša denarnih pisem. V občini Kůvusu je bil umorjen pismonoša denarnih pisem Lepszani. Imel je pri sebi 1600 kron. Mesarski pomočnik Vanzek ga je zvalil v mesnico in ga pobil. — Mednarodni kongres zgodovinarjev se bo vršil 21. do 30. aprila v Rimu. — Rigo Jánosi, soprog princezinje Chimay, ne sme več igrati v Parizu. Občinstvo ga je izpikalo. — Vojaški enoletni prostovoljci in dvoboj. V Zagrebu sta se dva enoletna prostovoljca skregala in se pozvala na dvo-boj. Vojaško poveljstvo je določilo, da se dvo-boj ne sme vršiti, češ, da prostovoljci ne spadajo med častnike, ampak med moštvo, in je določilo, da se naj zadeva poravna di-

sciplinarnim potom. — Mažaraki romanopisec Jokay pride v nedeljo na Reko, odtod pa gre za nekaj časa v Novi. — Dvoboje med otroci. Dva liletna dečka Antonio Gonzales in Petro Rivas sta si napovedala v španskem mestu Valera dvoboje radi nekega — 12-letnega dekleta. Dvoboje se je vršil na nože. Antoniju je Petro zasadih do ročaja nož v srce in Antonio se je mrtev zgrudil. Morilec se je popolnoma miren naznanil sam oblasti. — Jed za stavo. V Mechelnu v Belgiji je nek mož rad za stavo jedel. Te dni je stavil, da sne 70 trdo kuhanih jajec v eni uri. 69 jajec je že snedel, naprej pa ni mogel več. Sosedel se je mrtev. — Tolstoj je po zadnjih zdravniških izjavah prestal krizo in je upati, da ozdravi. — Število zdravnikov v Avstriji znaša 10.895 (lani jih je bilo 10.576). Na Kranjskem so 103 zdrav-niki (lani 99), v Ljubljani 36 (lani 34).

Zopet eden! Pričetkom tega tedna so pogrešili pisarja pri odvtniku Glaserju v Lsa na Nižavstrijskem, voditelja socijev in zvestega podpiratelja »Arb. Ztg.« Roberta Kny Svote denarja, ki je pobegnila z njim iz odvtnikove blagajne, še niso mogli do-gnati, ker se je Kny toliko izpozabil, da je tudi blagajniške ključke vzel seboj.

Stavkajoči obsojeni, da povrnejo pol milijona frankov. V Charleroi je bila stavka steklarjev. Razsodišče je obsodilo 52 stavkujočih delavcev, da so prelomili de-lavsko pogodbo ter da morajo plačati čez 500.000 frankov odškodnine.

Amerikanska armada brez konj. »Le Journal« piše: Pred kratkim je bil v Chicagu kongres, ki se je bavil s konjerejo in pri tem je bilo dokazano, da je vojska angleško-transvalska pripravila združene države ob veliko številu konj. V dveh zadnjih letih je bilo v Afriko od tukaj eksportovanih 133.000 konj in amerikanska armada, ki potrebuje za se 33.000 konj, jih je našla po združenih državah le — 3000!

O velikosti New-Jorka si je možno napraviti nekako površno sliko, ako nave-demo naslednje številke: Celo mestno ozem-lje meri 980 kvadr. km., t. j. skoro deseti del cele Kranjske, prebivalstva pa šteje me-sto okroglo 4 milijone. Dolgost mestnih že-leznic newjorških znaša 1900, tlakovanih cest pa 145 km. Leta 1898 je štelo mesto 130.000 hiš s stanovanji, 37.000 trgovinskih hiš, a le 438 gostiln. Cerkva ima ondi 1100, šol 350 s 7464 učitelji in blizu 203.000 učenci. Bujnic, hiralnic in enakih zavodov imajo v Novem Jorku 264, poštnih uradov 90 ter 44 pokopališč. Mestnih urad-nikov je tam skoro toliko, kakor v Ljub-ljani vsega prebivalstva, namreč 33.113, stražnikov pa le 6889 in 2167 ognjegascov. Letnih dohodkov ima mesto okroglo 2600 milijonov dolarjev, dolga pa 170 milijonov dolarjev.

Društva.

(Gornjegrajska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) ima v soboto, dne 1. marca t. l. svoj občni zbor v prostorih »Narodne Citalnice« v Gornjem-gradu ob 7. uri zvečer po običajnem vspo-redu.

(Slovensko katol. akade-mično društvo »Zarja«) v Gradcu ima v petek 28. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih Schillerstrasse 54 svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim re-dom: 1. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Eventuelno citanje zapisnika občnega zbora bratskega društva »Danice« na Dunaju. 3. Poročilo odborovo. 4. Volitev re-vizorjev. 5. Slučajnosti.

(Občni zbor ormoške žen-ske podružnice sv. Cirila in Metoda) se vrši dne 2. marca 1902 ob 3. uri popoldne v dvorani okrajnega zastopa v Ormoži. Vspored: 1. Poročilo predsedništva o stanju podružnice. 2. Volitev novega vodstva. 3. Volitev odposlanke k veliki skup-ščini. 4. Slučajnosti. Ormož, meseca febru-varja 1902 — Odbor ormoške ženske po-družnice sv. Cirila in Metoda.

Telefonska in brzojavna poročila.

Srbski kralj — ustreljen.

Dunaj, 26. febr. Ravnokar je prišla iz Budimpešte v parlament vest, da se je izvršil na srbskega kralja Aleksandra atentat in da je kralj ustreljen. Verjetnosti te vesti se dosedaj še ni moglo kontrolirati.

Dunaj, 26. febr. (U. B.) Pričetkom današnje seje je poslanec Žičkar vložil interpelacijo glede postopanja konceptnih uradnikov pri okrož. sodišču v Mariboru proti slo-venskim strankam. — Zbornica je s 136 proti 72 glasovom sklenila prehod v nadrobno razpravo.

Dunaj, 26. febr. Danes je v drž. zboru poslanec Pfeifer stavil predlog za uspešnejše varstvo domačega vinarstva, ki naj se doseže z odločnejšim nastopom proti izdelovanju umetnega vina.

Dunaj, 26. febr. Generalna debata o proračunu se je danes končala po govoru mladočeskega posl. Stranskega in po konečnih besedah Kathreinovih. Ko je prišel Stranški govoriti, kričal je vsenemški poslanec Herzog: „Žida ne bomo poslušali!“ Stein k Čehom: „Sramujte se, da imate žida med seboj!“ Klofač vsenemcem: „Vi trpite med seboj Herzoga!“ Začela se je specijalna debata. Prehod v specijalno debato je zbornica sprejela s 136 proti 72 glasovom. Govorili so v specijalni debati doslej: Kubr, Hauck, ki je pri točki „dvor“ de al, da cesar daje 50.000 K papežu za Petrov novič, kar bi ne smelo biti, in je zahteval, naj cesar da en milijon na leto za starostno zavarovanje.

Dunaj, 26. febr. Odsek za preiskavo tržaskih dogodkov se bode v petek pečal s poročilom referenta Fuchsa. Včeraj je ministerski predsednik v odseku obširno pojasnjeval tržške dogodke.

Dunaj, 26. febr. Iz mladočeskega kluba izstopivši poslanec Jaroš se je pridružil češkim agrarcem.

Dunaj, 26. febr. V klubu čeških agrarcev je kriza. Večina klubovih članov ni zadovoljna s postopanjem posl. Zazvorko, ki vedno in tudi danes napada osebo cesarjevo in tako ne služi intencijam kluba. Nekateri veleposestniki so izjavili, da ohranijo svoje prijateljske odnose s klubom le, ako izstopi Zazvorka.

Solnograd, 26. febr. Shod vsenemških zaupnikov s Solnograškega se je postavil na Schönererjevo stališče in je izjavil, da „Ostdeutsche Rundschau“ ne smatra več za strankino glasilo.

Lvov, 25. febr. Poljski akademiki so imeli shod o zatiranju poljskega dijaštva na Ruskem ter so izrazili simpatije poljskemu dijaštvu, ki se energično bori proti ruskemu učnemu jeziku na gimnazijah.

Rim, 26. febr. Ministerstvo je odstopilo od svoje demisije.

Rim, 26. febr. „Fanfulla“ javlja, da je poslanec Morgani aretiran.

Rim, 26. febr. Železniški uslužbenci, ki so poklicani k vojaški službi, se pozivajo odzivajo brez neredov. Povsod je stavka končana. Vlada je v Specio, Neapolj in Genuo poslala vojne ladije.

Turin, 26. febr. Poslanec Ricereri je na cesti oklofutal poslanca Morganija, kateremu je očital, da je delavstvo nahujskal v generalno stavko, potem pa delavstvo izdal.

London, 26. febr. V spodnji zbornici je vprašal lord George, ali je guverner Milner res sporočil, da je Botha ujet. Drž. tajnik Chamberlain je to zanikal.

Bruselj, 26. febr. Iz Kapske kolonije se pričakujejo važne novice, ker ondi Buri začenjajo zopet jako živahno akcijo.

Umrlí so:

24. februarja. Avgust Fajdiga, dijak, 19½ leta, Marije Terezije cesta 16. letka.

V bolnišnici:

22. februarja. Franc Breclnik, mizar, 86 let, ostarelost.

23. februarja. Julij Hopla, delavec, 41 let, stomatitis ulcerosa, delirium acuta.

Dunajska borza

dné 26. februarja.

Skupni državni dolg v notah	101-60
Skupni državni dolg v srebru	101-40
Avstrijska zlata renta 4%	120-80
Avstrijska krona rent 4%	99-05
Ogerska zlata rent 4%	120-05
Ogerska krona rent 4%	97-30
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1631-—
Kreditne delnice, 160 gl.	700-50
London vista	239-97½
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-25
20 mark	23-44
20 frankov (napoleonor)	19-07
Italijanski bankovci	93-—
C. kr. cekini	11-32

Zitne cene

dné 25. februarja 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9-48 do 9-49
„ maj	9-52 „ 9-53
„ jesen	— „ —
Rž za pomlad	7-71 „ 7-72
„ jesen	7-78 „ 7-79
Koruzna za maj-junij	5-62 „ 5-63
Oves za pomlad	7-92 „ 7-93
„ oktober	7-99 „ 8-00

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9-42 do 9-43
„ oktober	8-82 „ 8-83
Rž za april	7-64 „ 7-65
„ oktober	6-91 „ 6-91
Oves za april	7-62 „ 7-63
„ okt. ber	6-30 „ 6-32
Koruzna za maj	5-32 „ 5-33
„ julij	5-47 „ 5-48

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica baranška	K 9-45 do 10-15
južno žel.	9-75 „ 11-15
Rž	7-75 „ 7-95
Ječmen	7-20 „ 8-60
„ ob Tisi	6-85 „ 7-75
Koruzna ogerska, stara	5-65 „ 5-70
„ nova	5-60 „ 5-75
Činkvanti	6-56 „ 7-00
„ stara	6-30 „ 6-50
Oves srednji	7-85 „ 8-05
Fizol	7-75 „ 10-75

Meteorološki poročilo.

Stacija na d. v. 100 m. nad m. v. 100 m. 736-0 m.

Čas	One opaz.	Temper.	Relativ.	Vetrovi	Nebo	Padavine
25. 9. zveč.	729.6	0.6	brezvetr.	—	sneg	—
26. 7. zjut.	730.1	-0.8	sr. v. vzh.	—	sneg	5.2
26. 2. popol.	730.3	1.6	sl. jzh.	—	oblač.	—

Srednja večer. temperatura 0.1, normale 0.8

Zahvala.

Za mnogobrojne in tolažilne dokaze toplega sočutja, ki so nam došla med dolgotrajno boleznijo in ob prehidki izgubi naše iskreno ljubljenice matere, oziroma sestre in svakinje, blagorodne gospe

Karoline Jagodic roj. Illovsky

c. kr. dež. sodišča svetnika vdove

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, osobito č. gg. duhovnikom, blagorodnim gg. uradnikom ter sploh vsem prijateljem in znancem ter slavnemu občinstvu izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Rudolfovo, dné 24. februarja 1902.

Žalujochi ostali.

Lak za sobina tla, dá lesk in bojo v jedaj prevlaki ter se kaj hitro suši. Za samo uporabo zalogi pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. 238 11 11-7

Vnanja naročila proti povzetju.

Na Brezjah se odda v najem pod ugodnimi pogoji s 1. aprilom t. l.

gostilna

Janeza Rozman-a.

Več se izve pri posestniku Janezu Rozman na Brezjah št 43. 252 3-1

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastična potovanja po celem svetu v popolni istini.

Danes, v sredo, 26. febr. zadnja predstava:

Turkestan. Ruska osrednja Azija.

V četrtek 27. februarja do včetrvi 8. marca:

Najnovejši! Velezanimiva Najnovejši!

Burska vojna.

Ti posnetki so napravljeni tako na strani Angležev kakor na strani Burov z velikimi nevarnostmi in težavami. 254

Otroci, dijaki in vojaki imajo samo do 4. ure znižane cene; od 4. ure dalje polne cene.

Kmetijsko društvo v Srednji vasi

prodaja

najbolje planinsko

surovo maslo

(čajno maslo — Theebutter)

v oblikah po ¼, ½, 1 in 5 klg. 258 2-1

Kovačnica

z velikim kladvom na vodno moč, zraven lepo stanovanje, blizu farne cerkve in ob okrajni cesti,

dá se v najem

za več let ali se pa tudi

proda.

Natančneje pové lastnik Miha Hrovat, pošta Begunje, Gorenjsko. 228 3-3

St. 6078.

Razglas.

V smislu deželnega zakona s 17. dné junija 1870, št. 21 dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov naročam vsem posestnikom, uticalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine Ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtné plotove in hišne stene na vrtih, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajcev in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bode pokončati nabrana gosenična gnjezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče a najdalje do 15. maja.

Kedar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kedar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa, oziroma take veje, ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane csebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdni robu v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončevati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogici), pri oranji ali kopanju zemlje precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 2 do 20 kron in če bi se to ponovilo, do 40 kron; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dné 14. februarja 1902.

Župan:

Ivan Hribar.

Svoji k svojim! Brez konkurence!

Priporočá:	C. in kr. privilegovana	nadalje
brizgalnice,	tvornica brizgalnic, cevij,	gospodarske
cevi, pase,	pasov in gospodarskih	stroje
lestve i. t. d.	strojev	in
za gasilna	R. A. SMEKAL	peronospera-
društva in	iz Čeha, Moravsko.	brizgalnice.
občine,	Podružnica v Zagrebu.	i. t. d.

NB. Najnoveje: Izdelovanje aparatov za acetylin-razsvetljavo s čistilnikom, motor-vôz, gumi-cevij vsake vrste. 974 11

Denarni promet do 30. sept. 1901:

K 17.006.531-88.

Stanje vlog dné 30. sept. 1901:

K 7.263.956 34.

Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4½%

brez kakega odbitka, ker plačuje rentni davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 1. ure.

1034 35